

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ HÒA

**TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI TRUNG TÂM Y TẾ
HUYỆN MƯỜNG ẢNG TỈNH ĐIỆN BIÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ HÒA

**TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI TRUNG TÂM Y TẾ
HUYỆN MƯỜNG ẢNG TỈNH ĐIỆN BIÊN**

Ngành: Quản lý kinh tế

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS PHẠM THỊ MAI YẾN

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn này là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của tôi. Các số liệu, kết quả trình bày trong luận văn là trung thực có nguồn gốc rõ ràng.

Tác giả

Nguyễn Thị Hòa

LỜI CẢM ƠN

Được sự đồng ý của Ban giám hiệu trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, Phòng Đào tạo và cô giáo hướng dẫn khoa học TS. Phạm Thị Mai Yên, tôi tiến hành thực hiện đề tài: "*Tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng, tỉnh Điện Biên*".

Tôi xin trân trọng cảm ơn TS. Phạm Thị Mai Yên, người đã trực tiếp hướng dẫn tôi nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu Nhà trường, Lãnh đạo Phòng Đào tạo, Trường Đại học Kinh tế & Quản trị Kinh doanh, Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu, làm luận văn.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ tận tình và những ý kiến đóng góp của các thầy, cô giáo, các cán bộ nhà trường tạo điều kiện giúp đỡ tôi, tôi xin chân thành cảm ơn tất cả bạn bè, người thân giúp đỡ tôi thực hiện nhiệm vụ này.

Do thời gian có hạn, năng lực còn hạn chế nên bản luận văn không thể tránh khỏi những thiếu sót. Tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của quý thầy cô và các bạn đồng nghiệp để bản luận văn của tôi được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Tác giả

Nguyễn Thị Hòa

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài luận văn	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của luận văn.....	3
5. Kết cấu luận văn.....	3
CHƯƠNG 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI CÁC ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÔNG LẬP LĨNH VỰC Y TẾ	4
1.1. Cơ sở lý luận về tự chủ tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập lĩnh vực y tế	4
1.1.1. Khái quát về đơn vị sự nghiệp công lập lĩnh vực y tế.....	4
1.1.2. Cơ chế tự chủ tài chính tại đơn vị sự nghiệp công lập lĩnh vực y tế.....	9
1.1.3. Nội dung của cơ chế tự chủ tài chính tại đơn vị sự nghiệp công lập lĩnh vực y tế....	11
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng tới thực hiện cơ chế tự chủ tài chính tại các đơn vị sự nghiệp công lập lĩnh vực y tế	18
1.2. Cơ sở thực tiễn về thực hiện cơ chế tự chủ tài chính tại các đơn vị sự nghiệp công lập lĩnh vực y tế	20
1.2.1. Kinh nghiệm của Trung tâm y tế thành phố Hải Dương, tỉnh Hải Dương	20
1.2.2. Kinh nghiệm của Trung tâm y tế thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh	22
1.2.3. Bài học kinh nghiệm rút ra cho Trung tâm y tế huyện Mùong Ảng, tỉnh Điện Biên	24
CHƯƠNG 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	26

2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	26
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	26
2.2.2. Phương pháp phân tích.....	28
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	29
2.3.1. Nhóm chỉ tiêu chuyên môn của Trung tâm.....	29
2.3.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh nguồn thu	29
2.3.3. Nhóm chỉ tiêu về nhiệm vụ chi	30
2.3.4. Nhóm chỉ tiêu về phân phối chênh lệch thu chi	30
2.3.5. Chỉ tiêu kết quả thực hiện tự chủ tài chính	31
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI TRUNG TÂM Y	
TẾ HUYỆN MƯỜNG ẢNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN	32
3.1. Khái quát về Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	32
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển	32
3.1.2. Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn.....	32
3.1.3. Tổ chức quản lý.....	34
3.1.4. Đội ngũ cán bộ nhân viên.....	35
3.1.5. Kết quả hoạt động của TTYT huyện Mường Ảng	37
3.2. Thực trạng thực hiện tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	38
3.2.1. Cơ sở pháp lý thực hiện tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng...38	
3.2.2. Tình hình tự chủ trong quản lý nguồn thu tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng ...41	
3.2.3. Tình hình tự chủ trong quản lý chi tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng52	
3.2.4. Quản lý chênh lệch thu – chi của Trung tâm	69
3.2.5. Tình hình tự chủ trong quản lý, sử dụng các quỹ	77
3.2.6. Kết quả tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	80
3.2.7. Kiểm tra, kiểm soát tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	83
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng hưởng tới thực hiện cơ chế tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	87
3.3.1. Các yếu tố khách quan	87
3.3.2. Các yếu tố chủ quan	89
3.4. Đánh giá thực hiện tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng.....	93

3.4.1. Những kết quả đạt được	93
3.4.2. Hạn chế, tồn tại và nguyên nhân	95
CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI TRUNG TÂM Y TẾ HUYỆN MƯỜNG ẢNG, TỈNH ĐIỆN BIÊN	98
4.1. Định hướng phát triển của Sở Y tế tỉnh Điện Biên và Trung tâm y tế huyện Mường Ảng trong thời gian tới	98
4.1.1. Định hướng phát triển của Sở Y tế tỉnh Điện Biên	98
4.1.2. Định hướng phát triển của Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	100
4.2. Quan điểm và mục tiêu tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng ...	101
4.2.1. Quan điểm tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	101
4.2.2. Mục tiêu tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng	102
4.3. Giải pháp tăng cường tự chủ tài chính tại Trung tâm y tế huyện Mường Ảng....	103
4.3.1. Nhóm giải pháp trực tiếp.....	103
4.3.2. Nhóm giải pháp hỗ trợ	110
4.4. Kiến nghị	113
4.4.1. Kiến nghị đối với Chính phủ.....	113
4.4.2. Kiến nghị đối với các Bộ, ban ngành liên quan	113
4.4.3. Kiến nghị đối với tỉnh Điện Biên và huyện Mường Ảng.....	113
KẾT LUẬN	114
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	116
PHỤ LỤC	118

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	BHXH	Bảo hiểm xã hội
2	BHYT	Bảo hiểm y tế
3	BNV	Bộ nội vụ
4	BSCK	Bác sỹ chuyên khoa
5	BTC	Bộ Tài chính
6	BYT	Bộ Nội vụ
7	CK	Chuyên khoa
8	CNTT	Công nghệ thông tin
9	CP	Chính phủ
10	ĐKKV	Đa khoa khu vực
11	ĐVSN	Đơn vị sự nghiệp
12	HCSN	Hành chính sự nghiệp
13	HĐND	Hội đồng nhân dân
14	KCB	Khám chữa bệnh
15	NĐ	Nghị định
16	NSNN	Ngân sách Nhà nước
17	QCCTNB	Quy chế chi tiêu nội bộ
18	SXKD	Sản xuất kinh doanh
19	TT	Thông tư
20	TTB-VTYT	Trang thiết bị - Vật tư y tế
21	TTg	Thủ tướng
22	TTLT	Thông tư liên tịch
23	TTYT	Trung tâm y tế
24	TYT	Trạm y tế
25	UBND	Ủy ban nhân dân
26	YTDP	Y tế dự phòng
27	YTTB	Y tế thôn bản

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1:	Đội ngũ nhân lực tại TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	36
Bảng 3.2:	Số liệu về tình hình KCB tại TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	37
Bảng 3.3:	Tổng hợp nguồn thu của Trung tâm y tế huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	42
Bảng 3.4:	Kinh phí NSNN cấp cho TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	43
Bảng 3.5:	Chi tiết nguồn thu từ hoạt động sự nghiệp của TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	47
Bảng 3.6:	Kết quả khảo sát về việc quản lý và khai thác các nguồn tài chính tại TTYT huyện Mường Ảng.....	50
Bảng 3.7:	Tổng hợp tình hình chi của TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	52
Bảng 3.8:	Chi thường xuyên/tự chủ theo nhóm chi tại TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	54
Bảng 3.9:	Tổng hợp các khoản chi không thường xuyên/không tự chủ tại TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	65
Bảng 3.10:	Kết quả khảo sát về việc quản lý và sử dụng các nguồn tài chính tại TTYT huyện Mường Ảng.....	67
Bảng 3.11:	Kết quả thu chi tài chính tại TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	70
Bảng 3.12:	Điểm và hệ số xét hưởng thu nhập tăng thêm tại TTYT huyện Mường Ảng.....	71
Bảng 3.13:	Kết quả chi trả thu nhập tăng thêm tại TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	73
Bảng 3.14:	Kết quả trích lập các quỹ tại TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	74

Bảng 3.15:	Kết quả khảo sát về việc quản lý chênh lệch thu chi tài chính tại TTYT huyện Mường Ảng	76
Bảng 3.16:	Kết quả khảo sát về việc quản lý và sử dụng các quỹ tại TTYT huyện Mường Ảng	79
Bảng 3.17:	Mức độ tự chủ tài chính của TTYT huyện Mường Ảng giai đoạn 2017 - 2019.....	81
Bảng 3.18:	Kết quả khảo sát về việc quản lý và sử dụng các quỹ tại TTYT huyện Mường Ảng	86
Bảng 3.19:	Đặc điểm đội ngũ cán bộ quản lý tài chính tại TTYT huyện Mường Ảng.....	90
Bảng 3.20:	Kết quả khảo sát mức độ hài lòng của bệnh nhân đang khám và điều trị tại TTYT huyện Mường Ảng.....	92